

Na temelju članka 58. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 126/12., 94/13., 152/14., 07/17., 68/18., 98/19. i 64/20.) i članka 27. i 59. Statuta Osnovne škole Lijepa naša, Školski odbor na sjednici održanoj dana 29.10.2020. godine donio je

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks OŠ Lijepa naša (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) sadržava moralna načela i načela profesionalne etike kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ravnati učitelji, stručni suradnici i drugi zaposlenici škole (u daljnjem tekstu: djelatnici Škole).

Članak 2.

Cilj je Etičkoga kodeksa stvaranje ozračja u kojem je svim osobama zajamčen razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sloboda u stupnju u kojem ne ograničavaju slobodu drugih osoba.

Članak 3.

Provođenje odredbi ovoga Etičkog kodeksa ima za svrhu i utjecaj na učenike u cilju prihvaćanja etičkih normi u njihovom budućem životu i radu (djelovanje primjerom) i podizanje razine značenja učiteljskog poziva u mjestu rada i širem okruženju, odnosno u društvu kao cjelini.

Članak 4.

Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na učenike te druge osobe koje nisu djelatnici Škole, ali sudjeluju u radu i djelovanju Škole, ako i ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati sa Školom.

Etički kodeks dijeli se na:

- temeljna načela;
- etička pravila u odgojno-obrazovnom radu;
- Etičko povjerenstvo.

Članak 5.

Izrazi koji se koriste za osobe u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i ženske osobe.

II. TEMELJNA NAČELA

Članak 6.

Na obavljanje poslova i ponašanje u Školi primjenjuju se načela:

Slobodno izražavanje mišljenja

U svim područjima života i rada u Školi potiče se i podržava sloboda mišljenja i izražavanja.

Profesionalni/osobni integritet i poštenje

U svojem djelovanju članovi školske zajednice promiču načela humanih vrijednosti, objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije. Od svih učitelja, učenika i djelatnika Škole očekuje se profesionalno djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje u izvanškolskim djelatnostima koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama u Školi niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Škole.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju osobne interese pretpostaviti objektivnom prosuđivanju i profesionalnom obavljanju poslova.

Obveza je članova školske zajednice otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Kod obavljanja privatnih poslova članovi školske zajednice ne smiju isticati položaj ili ovlaštenja koja imaju u Školi.

Djelatnici Škole ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.

Djelatnici Škole promiču integritet i poštenje među učenicima i kolegama. Potiču učenike da u radovima navode točne i potpune bibliografske podatke svih izvora kojima su se koristili te se suzdrže od prepisivanja.

Nije prihvatljivo rezultate rada djece (crteže, pisane sastavke) koristiti izvan redovitog programa nastave bez odgovarajuće obavijesti roditeljima i bez pristanka roditelja i djeteta.

Privatnost

Svi članovi školske zajednice trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet, privatnost i dostojanstvo.

Poštivanje svačijeg dostojanstva

Članovi školske zajednice trebaju poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima su u doticaju prigodom obavljanja poslova i imaju pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima su u doticaju.

Svaka osoba ima pravo prijaviti uočeni oblik diskriminacije i svako uznemirivanje koje je počinio član školske zajednice. Na osobu koja je odbila uznemirivanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Ravnopravnost

U školskoj zajednici svi se trebaju ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, diskriminacije, iskorištavanja, zloupotrebe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja.

Svi djelatnici Škole trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati, na primjer, obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.). Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Promicanje ljudskih prava

Svi djelatnici Škole promiču ljudska prava. Poučavaju kako poštivati i štititi ljudska prava te stvaraju okruženje za uvažavanje ljudskog dostojanstva i vrijednosti ljudskog bića.

Građanska odgovornost

Djelatnici Škole sudjeluju u donošenju pravila i propisa u Školi te su odgovorni za njihovo poštivanje. Kod učenika potiču kritičko mišljenje, rasprave i empatiju.

Svaki član školske zajednice može se uključiti u društvene procese, sudjelovati u rješavanju problema u zajednici i svojim doprinosom utjecati na pozitivne promjene u društvu.

U obavljanju poslova u Školi i ponašanjem na javnome mjestu svaki djelatnik Škole treba paziti da ne umanjí osobni ugled i povjerenje građana u djelatnost osnovnog odgoja i obrazovanja kao javne službe.

Osobni i profesionalni razvoj

Svakom se jamči stjecanje novih znanja te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja te organiziranog stručnog usavršavanja.

Pravo na nesmetan profesionalni razvoj i usavršavanje treba se priznati svakome u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo druge osobe isključujući predrasude bilo koje vrste.

Obveza je učitelja Škole poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te se u skladu s time stalno i aktivno stručno usavršavanje unutar svog nastavnog područja ili predmeta i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama.

Svi članovi školske zajednice trebaju biti objektivni i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u obrazovnim, istraživačkim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.

Transparentnost i povjerljivost

Škola podupire i promiče transparentnost u propisima i djelovanju kao jednu od temeljnih vrijednosti. Sva pravila i odredbe kojima se definiraju prava i obveze djelatnika Škole trebaju biti precizni, jasni i dostupni svima. Svi članovi školske zajednice trebaju uvažavati tu vrijednost transparentnosti i dostupnosti kriterija i

postupaka evaluacije ispunjavanja profesionalnih obveza (ispiti, upisi, profesionalno napredovanje i sl.).

Svi koji na temelju svojega položaja u Školi raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štiti tajnost takvih podataka. Ne dopušta se otkrivanje povjerljivih podataka drugim članovima Škole kao ni bilo kojoj drugoj strani osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenoga obavljanja posla u Školi ili ako postoji zakonska i profesionalna obveza da se takve informacije objave.

Načelo zaštite okoliša

U Školi se sve djelatnosti trebaju odvijati u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva. Svi članovi školske zajednice vode brigu o čistoći okoliša, koriste dobra iskustva i resurse najpovoljnije za očuvanje okoliša kako bi osigurali biološku raznolikost i ostvarivanje prava na zdrav i čist okoliš.

OBVEZE ŠKOLE

Obveza je školske ustanove svim djelatnicima osigurati samostalnost i autonomnost u radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.

III. Etička pravila u odgojno-obrazovnom radu

Članak 7.

Profesionalne dužnosti u odgojno-obrazovnom radu

Svi djelatnici Škole koji sudjeluju u nastavnom radu imaju sljedeće dužnosti:

- a. izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima osnovnog odgoja i obrazovanja, poštovati obrazovne ciljeve i zadaće i standarde Škole u interesu razvoja učenika;
- b. prenositi učenicima što stručnije znanja na prihvatljiv i učenicima razumljiv način kako bi svi učenici napredovali;
- c. uvažavanje i prihvaćanje učenika s različitim sposobnostima i interesima i omogućavanje intelektualnog, emocionalnog i moralnog razvoja;
- d. osigurati učenicima vrednovanje njihova rada koje je valjano, otvoreno, pravedno i objektivno te pravodobno i javno;
- e. poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja učenika;
- f. održavati i poticati suradničke odnose u profesionalnom djelovanju;
- g. u dijalogu s učenicima i kolegama u nastavnom procesu i izvan njega moraju se poštivati principi nenasilne komunikacije;

h. uzimati u obzir mišljenje i ocjene učenika o svojoj nastavnoj kompetenciji u cilju unapređivanja kvalitete nastavnoga procesa.

IV. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 8.

Za praćenje primjene odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz Etičkog kodeksa u Školi se osniva Etičko povjerenstvo.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana. Mandat Etičkog povjerenstva je dvije godine.

Predsjednika i članove povjerenstva imenuje ravnatelj uz suglasnost Učiteljskog vijeća.

Članak 9.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom Škole pokreće djelatnik škole zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa. Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen, i mora točno i precizno opisati sljedeće:

- 1) načelno pitanje o kojem je riječ, i/ili
- 2) konkretne okolnosti slučaja i djelovanje, odnosno ponašanje za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.

Uz zahtjev se mogu podnijeti relevantne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Članak 10.

Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka Etičko povjerenstvo Škole donosi svoje mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva. Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići konsenzus svih članova povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova povjerenstva. Mišljenje se donosi u pisanom obliku u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva.

Mišljenje povjerenstva mora sadržavati sljedeće podatke:

- 1) opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo;
- 2) navode o načelima i pravilima etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir;
- 3) stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne;
- 4) razloge za mišljenje povjerenstva;

Mišljenje etičkog povjerenstva djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkog kodeksa i promicanju etičnog ponašanja u školi. Dostavlja se ravnatelju, Učiteljskom vijeću i Školskom odboru. Ono ne veže druga tijela i nije upravni akt.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje vrijediti Etički kodeks od 6.3.2017. godine.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

KLASA: 003-05/20-01/6

URBROJ: 2135/03-380-27-20-01

Predsjednik Školskog odbora:

Danijel Sporiš

Ravnateljica:

Snježana Romić